

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**
University of the Peloponnese

Γραμματεία Συγκλήτου

Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη, 22 131 Τρίπολη
Τ. 2710 230009
Γεωργία Μανιά gmania@uop.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
289/14/26.05.2026

Θέμα: Προγραμματισμός Κατατακτηρίων Εξετάσεων Ακαδημαϊκού έτους 2026-2027 Τμήματος Νοσηλευτικής.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου» (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει.
2. Τις διατάξεις των Π.Δ. 138/2002 (ΦΕΚ 113/Α/2002), Π.Δ. 118/2003 (ΦΕΚ 102/Α/2003) & Π.Δ. 221/2006 (ΦΕΚ 222/Α/2006) που αφορούν στην ίδρυση τμημάτων και υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
3. Τις διατάξεις του Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70/07.05.2019 τ Α') «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις».
4. Τις διατάξεις του Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 141/21.7.2022 τ Α') «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα των άρθρων 16, 76,223 και 454, όπως ισχύουν.
5. Την υπ' αριθ. 89/1/27.4.2026 Απόφαση Συμβουλίου Διοίκησης περί αποδοχή παραίτησης Πρύτανη κ. Αθανάσιου Κατσή και ανάθεση άσκησης αρμοδιοτήτων Πρύτανη στην κ. Ζυγά Σοφία Καθηγήτρια Α' Βαθμίδας του Τμήματος Νοσηλευτικής, ως αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης Βαθμίδας που έχει αναδειχθεί ως εσωτερικό μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. (ΦΕΚ 560/27.4.2026/Υ.Ο.Δ.Δ.).
6. Την υπ' αριθ. 9648/28.4.2026 Πράξη της Ασκούσας αρμοδιότητες Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με θέμα «Ανασυγκρότηση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026» ΑΔΑ:9Ρ7Η469Β7Δ-1ΦΗ.
7. Το άρθρο 74 «Θέματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α'114/04.08.2020).
8. Τις διατάξεις της εγκυκλίου αρ. πρωτ. 135234/Ζ1/24-10-2025 του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 78Α του ν. 4957/2022 (Α' 141) περί κατατάξεων σε Τμήματα ή Μονοτμηματικές Σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων».
9. Τις διατάξεις του άρθρου 131 του Ν.5224/2025 (ΦΕΚ Α'142/05.08.2025) με το οποίο προστέθηκε στο Ν. 4957/2022 (Α' 141) το άρθρο 78Α.

10. Την υπ. αριθ. 43083/Ζ1/06-04-2026 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 2040/τ.Β΄/08-04-2026) « Κατάταξη υποψηφίων σε Τμήματα ή Μονοτμηματικές Σχολές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.
11. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Νοσηλευτικής (Συνεδρίαση 16η/28.4.2026).
12. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 289η συνεδρίαση της Συγκλήτου (26-05-2026).

Αποφασίζει

Εγκρίνει τη διεξαγωγή κατατακτήριων εξετάσεων για το Τμήμα Νοσηλευτικής στα παρακάτω μαθήματα και με την αναφερόμενη εξεταστέα ύλη, καθώς και τα κάτωθι:

I. Τη συγκρότηση Επιτροπής Κατατάξεων για το Ακαδημαϊκό έτος 2026-2027 και εφεξής αποτελούμενη από τους :

1. Καθηγητή Παναγιώτη Πρεζεράκο
2. Αναπληρωτή Καθηγητή Πέτρο Κολοβό
3. Επίκουρο Καθηγητή Αλέξανδρο Μιχόπουλο
4. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ανδρέα Πάολα Ρόχας Χιλ
5. Επίκουρο Καθηγητή Γεώργιο Σοφίδη
6. Αναπληρωτή Καθηγητή Παντελεήμων Περδικάρη
7. Αναπληρωτή Καθηγητή Δημήτριο Παπαγεωργίου

II. Τον ορισμό των μαθημάτων που θα εξεταστούν και αφορούν τους αποφοίτους Ι.Ε.Κ. και Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας τα οποία παραμένουν τα ίδια με το προηγούμενο Ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 και είναι τα κάτωθι :

A. Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη-Θεωρίες Νοσηλευτικής
B. Βιοχημεία-Βιολογία
Γ. Ανατομία

Με την ίδια προτεινόμενη ύλη και διάρκεια εξετάσεων έως 2 ώρες:

- **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ- ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΥΛΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

1. Εννοιολογικό πλαίσιο και φιλοσοφία Νοσηλευτικής. Η Νοσηλευτική Φροντίδα και το Σύστημα Υγείας.
2. Η ιστορική εξέλιξη της Νοσηλευτικής στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα.
3. Αντιλήψεις για την υγεία και την ασθένεια. Θεωρίες νόσου και παθογένειας.
4. Σύγχρονη νοσηλευτική φροντίδα σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Πολιτισμικές και πνευματικές πτυχές της φροντίδας των ασθενών.
5. Ηθικοί, δεοντολογικοί και νομικοί κανόνες στη Νοσηλευτική.
6. Η επικοινωνία και η σχέση νοσηλευτή/-τριας- ασθενή. Σενάρια αποτελεσματικής επικοινωνίας στη θεραπευτική σχέση.

7. Επαγγελματικά νοσηλευτικά πρότυπα και βασικοί επαγγελματικοί ρόλοι. Σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική: Εκπαίδευση, Διοίκηση, Έρευνα, Οικολογία.
8. Κριτική παρουσίαση των σύγχρονων νοσηλευτικών θεωριών και της θεωρητικής τοποθέτησης της Ελληνικής Νοσηλευτικής. Κριτική διερεύνηση ερωτήσεων και προβληματισμών που προκύπτουν από την εφαρμογή των νοσηλευτικών θεωριών και μοντέλων στη σύγχρονη πρακτική (κλινική πράξη - έρευνα - εκπαίδευση - διοίκηση).
9. Αξιοποίηση της νοσηλευτικής έρευνας- Ανάπτυξη πρακτικής.
10. Ιστορικό Υγείας και κλινική εκτίμηση ασθενή.
11. Βασικές αρχές αξιολόγησης υγείας. Καταγραφή και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας.
12. Το περιβάλλον και η ασφάλεια του ασθενή. Αρχές υγιεινής και ασφάλειας στη φροντίδα υγείας. Βασικές αρχές αποστείρωσης, αντισηψίας και απολύμανσης.
13. Η εκτίμηση των ζωτικών σημείων.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ζυγά Σ και συνεργάτες. Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη, 2η έκδοση. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2013.
2. Patricia Williams. Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Νοσηλευτικής Φροντίδας, 5η έκδοση. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2021.
3. Πολυσυγγραφικό. Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη και τη Φροντίδα Υγείας, 2η έκδοση. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Λευκωσία, 2020.
4. Taylor C., Lillis C., Le Mone P. Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Λευκωσία, 2006.
5. McEwen M., Wills E. Νοσηλευτικές Θεωρίες. Εκδόσεις ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2012.

• ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΥΛΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

1. Δομή και λειτουργία βιομορίων: αμινοξέα, πεπτίδια, πρωτεΐνες, ένζυμα, νουκλεϊκά οξέα, υδατάνθρακες, λιπίδια, ανώτερα επίπεδα οργάνωσης των μακρομορίων.
2. Το ευκαρυωτικό κύτταρο: δομή και λειτουργία των μεμβρανών, διαπερατότητα των μεμβρανών σε μικρομόρια, ενεργητική μεταφορά, δυναμικό μεμβρανών και μεμβρανική μεταβίβαση μηνυμάτων.
3. Το ευκαρυωτικό κύτταρο: Μεμβρανοειδή οργανίδια, κυτταροπλασματικό σύστημα μεμβρανών, κυτταρική έκκριση και ενδοκυττάρωση, ημιαυτόνομα οργανίδια, κυτταροσκελετός, πυρήνας.
4. Γενετικό υλικό, δομή και οργάνωση του DNA, μοριακή οργάνωση του γονιδιώματος, δομή χρωμοσωμάτων, ροή της γενετικής πληροφορίας, Ρύθμιση της έκφρασης της γενετικής πληροφορίας: ρύθμιση σε επίπεδο μεταγραφής και μετάφρασης, ρύθμιση της ανάπτυξης και διαφοροποίησης, βλαστικά κύτταρα.
5. Κυτταρικές αλληλεπιδράσεις, κυτταρικός κύκλος, κυτταρικός θάνατος και καρκίνος.
6. Εφαρμογές της μοριακής βιολογίας στη διάγνωση και στη θεραπεία: ένζυμα περιορισμού, κλωνοποίηση του DNA, αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης, παραγωγή φαρμακευτικών πρωτεϊνών, γονιδιακή θεραπεία, γενετικά αποτυπώματα και ιατροδικαστική.
7. Ισοζύγιο υγρών και ηλεκτρολυτών.

8. Οξέο-βασική ισορροπία και διαταραχές της.
9. Ο ρόλος και η λειτουργία των υδατανθράκων στον οργανισμό, μεταβολισμός υδατανθράκων και διαταραχές του.
10. Ο ρόλος και η λειτουργία των λιπιδίων στον οργανισμό, μεταβολισμός των λιπιδίων και διαταραχές του.
11. Ο ρόλος και η λειτουργία των πρωτεϊνών στον οργανισμό, μεταβολισμός των πρωτεϊνών και διαταραχές τους. Πρωτεΐνες του πλάσματος, ένζυμα.
12. Μεταβολισμός των νουκλεϊκών οξέων και διαταραχές του. Συντονισμός του διάμεσου μεταβολισμού: απορρόφηση, νηστεία και κόπωση.
13. Ρυθμιστικά μόρια: ορμόνες ως εξωκυττάριοι αγγελιοφόροι, ορμονική ρύθμιση, νευροδιαβιβαστές, αυξητικοί παράγοντες, κυτοκίνες.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Alberts B., Bray D., Hopkin K., Johnson A., Lewis J., Raff M., Roberts K., Walter P. Βασικές Αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD 2.
2. Löffler G. Βασικές Αρχές Βιοχημείας με Στοιχεία Παθοβιοχημείας, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2007.

• ANATOMIA

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΥΛΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

1. Βασικές γνώσεις Ιστολογίας /Εμβρυολογίας
2. Βασικές γνώσεις Ανατομίας - Μυοσκελετικό σύστημα (Τύποι οστών, αρθρώσεις - σύνδεσμοι - Σπονδυλική στήλη - Ισορροπία)
 3. Νευρικό σύστημα (κύτταρα νευρικού συστήματος - Εγκέφαλος - Νωτιαίος μυελός)
4. Μήνιγγες - Εγκεφαλονωτιαίο υγρό - Στέλεχος - Πυρήνες Νευρικού Συστήματος
 5. Θάλαμος - Υποθάλαμος - Υπόφυση - Δικτυωτός σχηματισμός
 6. Οδοί των αισθήσεων - Πόνος - Πυραμιδικό και Εξωπυραμιδικό σύστημα
 7. Εγκεφαλικές συζυγίες - Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα
 8. Μυϊκός κάματος - Μυϊκός συντονισμός - Κατάγματα - Κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος Ειδικά Αισθητήρια Όργανα (Οφθαλμός - Ους)
 9. Δέρμα και μαζικός αδένας (Μαστός)
 10. Ενδοκρινείς αδένες - Νευροενδοκρινικό σύστημα (Υπόφυση - Υποθάλαμος - Κωνάριο - Θυρεοειδής - Παραθυρεοειδείς - Επινεφρίδια)
 11. Τράχηλος (Ανατομικά τρίγωνα-Αδένες: Θυρεοειδής, Παραθυρεοειδείς, Θύμος - Λεμφαδένες)
 12. Ώμος - Άνω άκρο
 13. Ισχίο - Κάτω άκρο
 14. Θώρακας (Θώρακας - Θωρακικό τοίχωμα - Διάφραγμα)
 15. Θώρακας (Υπεζωκότας-Μεσοθωράκιο- Τραχειοτομή)
 16. Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (ΡΙνοφάρυγγας - Λάρυγγας - Πνεύμονας - Αναπνοή)
 17. Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (Βρόγχοι - Βρογχοσκόπηση - Κυψελιδοτριχοειδική μεμβράνη)
 18. Καρδιά - Κυκλοφορία (Αρτηρίες - Φλέβες - Ανατομικές αλλοιώσεις των Αγγείων)

19. Καρδιά - Κυκλοφορία (Καρδιακός μυς - Κόλποι - Κοιλίες - Περικάρδιο - Ερεθισματαγωγό Σύστημα)
20. Αιμοφόρο Κυκλοφορικό σύστημα - Λεμφαγγεία - Λέμφος.
21. Πεπτικό σύστημα (Στοματική κοιλότητα και περιεχόμενα αυτής - Γεύση -Κατάποση - Σιελογόνοι αδένες - Πεπτικός σωλήνας - Αδένες στομάχου και εντέρου - Ηπατικό - Χοληφόρο σύστημα)
22. Γεννητικό σύστημα άρρενος (Όρχεις - Επιιδιδυμίδα - Προστάτης - Βολβός - ουρηθραίοι αδένες) και Γεννητικό σύστημα θήλεος (Εξωτερικά και Εσωτερικά Γεννητικά όργανα)
23. Πύελος - Πυελικά τοιχώματα - Κορμός – Ράχη
24. Πάγκρεας - Παραγάγγλια - Διάχυτο Νευροενδοκρινικό σύστημα - Παραγάγγλια (Καρωτιδικό - Αορτικό σωματίο)
25. Ουροποιητικό σύστημα (Νεφρώνας - Αγγειώδες σπείραμα - Σωληναριακό και Αθροιστικό σύστημα)
26. Αγγλική ορολογία

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ανατομία - Φυσιολογία για Νοσηλευτές, Watson, 12η Έκδοση, ΛΑΓΟΣ, 2007, ISBN: 9789607875365
2. Ανατομία του ανθρώπου, Anne M. Gilroy, 2019, εκδότης Κωνσταντάρας, ISBN: 9789606080272
3. Ανατομική του Ανθρώπου – Δομή και Λειτουργία. Μπαλτόπουλος Π. 1η Έκδοση, 2003. Broken. Publishers LTD.
4. Εγχειρίδιο Περιγραφικής Ανατομικής. Platzer, Fritsch, Kuhnel, Kahle, Frotscher. 2η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.

III. Τον ορισμό των μαθημάτων που θα εξεταστούν και αφορούν τους αποφοίτους **Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** τα οποία παραμένουν τα ίδια ως κάτωθι :

- Α. Βασική Νοσηλευτική
- Β. Φυσιολογία Ανθρώπου-Παθοφυσιολογία Ι
- Γ. Ανατομία

Με την ίδια προτεινόμενη Ύλη σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος και διάρκεια εξετάσεων έως 2 ώρες ως εξής :

• **ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΎΛΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

1. Εισαγωγή στην εκτίμηση της υγείας. Συζήτηση και επικοινωνία.
2. Ατομική Υγιεινή και καθαριότητα. Τεχνικές ασφαλούς μετακίνησης ασθενών.
3. Αρχές διατροφής στην υγεία και τη ασθένεια.
4. Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων.
5. Η από του στόματος, η τοπική και η διά της εισπνοής χορήγηση φαρμάκων.
6. Η χορήγηση ενδοδερμικών, υποδόριων και ενδομυϊκών ενέσεων.

7. Αγγειακή προσπέλαση. Ενδοφλέβια χορήγηση διαλυμάτων και φαρμάκων.
8. Βασικές αρχές χορήγησης διαλυμάτων, αίματος και παραγώγων.
9. Η αναπνευστική υποστήριξη και η χορήγηση οξυγόνου.
10. Η λειτουργία της απέκκρισης.
11. Η επίδραση του ύπνου στην υγεία του ατόμου.
12. Αρχές διαχείρισης ασθενών που βιώνουν stress.
13. Η διαχείριση της απώλειας και του πένθους στη νοσηλευτική πρακτική.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Patricia Williams. Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Νοσηλευτικής Φροντίδας, 5η έκδοση. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2021.
2. Berman, Snyder, Jackson. Η νοσηλευτική στην κλινική πράξη. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2010.
3. Mosby 's. Βασικές Ανώτερες και Ειδικές Νοσηλευτικές Διεργασίες. Εκδόσεις ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2011.
4. Lynn P. Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Λευκωσία, 2011.
5. Παπαγεωργίου, Κελέση- Σταυροπούλου, Φασόη- Μπάρκα. Βασική Νοσηλευτική, 2η έκδοση. Εκδόσεις ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΤΑΝΤΑΡΑΣ, Αθήνα, 2020.
6. Perry G.A. Βασική Νοσηλευτική και Κλινικές Δεξιότητες. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Λευκωσία, 2011.

• ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥ-ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΥΛΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

- 1) Κυτταρική Μεμβράνη και Μεταφορά Ουσιών διαμέσου Κυτταρικής Μεμβράνης
 - Δομή Μεμβρανών, Παθητική και Ενεργητική Μεταφορά, Ενδοκύττωση και Εξωκύττωση, Διακυτταρική Επικοινωνία μέσω Υποδοχέων.
 - Εισαγωγή στην Παθοφυσιολογία.
 - Τραύμα, Φλεγμονή και Επιδιόρθωση.
- 2) Νευρικό Σύστημα-1
 - Δομή Νευρικής Ίνας, Νευρογλοιακά Κύτταρα, Δυναμικά Μεμβράνης, Ουδός Πυροδότησης, Νόμος 'όλα ή τίποτα', Συνάψεις, Νευροδιαβιβαστές.
 - Υπερπλασίες και Νεοπλάσματα.
 - Καρκίνος.
- 3) Νευρικό Σύστημα-2
 - Κεντρικό Νευρικό Σύστημα, Περιφερικό Νευρικό Σύστημα, Μεταβολισμός εγκεφάλου.
 - Παθοφυσιολογία Νευρικού συστήματος.

4) Σκελετικό Μυϊκό Σύστημα

- Δομή, Νευρομυϊκή Σύναψη, μυϊκή συστολή, κινητική μονάδα, μυϊκός τόνος, μυϊκή τετανία, μυϊκός κάματος, ενεργειακός μηχανισμός, τύποι σκελετικών μυών.
- Παθοφυσιολογία Σκελετικού μυϊκού συστήματος.

5) Αντανακλαστικός και Εκούσιος Έλεγχος Κίνησης Σώματος

- Μονοσυναπτικά και Πολυσυναπτικά Αντανακλαστικά, Μυϊκός Τόνος, Κινητικός Φλοιός και Εκούσια Κίνηση, Εγκεφαλικός Φλοιός, Υποφλοιϊκοί και Στελεχικοί Πυρήνες, Παρεγκεφαλίδα, Πυραμιδικό και Εξωπυραμιδικό Σύστημα.

6) Λείο Μυϊκό Σύστημα, Δέρμα και Φυσιολογία Δέρματος

- Δομή, Μυϊκή Συστολή, Τύποι Λείων Μυών.
- Φυσιολογία και Παθοφυσιολογία Δέρματος.

7) Πεπτικό Σύστημα

- Δομή Γαστρεντερικού Σωλήνα, Λειτουργίες Οργάνων του Γαστρεντερικού, Πέψη και Απορρόφηση, Στόμαχος, Χολή, Πάγκρεας, Λεπτό Έντερο, Παχύ Έντερο.
- Παθοφυσιολογία Πεπτικού συστήματος.

8) Ήπαρ, Χολή και Πάγκρεας.

- Ήπαρ, Χολή και Πάγκρεας.
- Παθοφυσιολογία ήπατος, χολής και Παγκρέατος.

9) Ενδοκρινικό Σύστημα-1

- Δομή, Σύνθεση, Μεταφορά, Μεταβολισμός και Απέκκριση Ορμονών, Υποθάλαμος, Πρόσθιος και Οπίσθιος Λοβός Υπόφυσης, Θυρεοειδής Αδένας.
- Παθοφυσιολογία ενδοκρινικού συστήματος.

10) Ενδοκρινικό Σύστημα-2

- Πάγκρεας, Επινεφρίδια, Παραθυρεοειδής Αδένας.
- Παθοφυσιολογία ενδοκρινικού συστήματος.

11) Συστήματα των Αισθήσεων (Όραση, Ακοή, Γεύση και Όσφρηση)

- Αισθητικοί Υποδοχείς, Ερεθίσματα, Σωματική Αίσθηση (Αφή, Κίνηση, Θερμοκρασία, Πόνος).
- Φυσιολογία Όρασης, Ακοής Γεύσης και Όσφρησης.
- Παθοφυσιολογία όρασης και ακοής.

12) Συνείδηση και Συμπεριφορά. Ύπνος – Εγρήγορση

- Στάδια και Διαταραχές Συνείδησης, Μάθηση, Μνήμη, Γλώσσα και Ομιλία.
- Ηλεκτρική Δραστηριότητα Εγκεφάλου, Καταστάσεις Ύπνου-Εγρήγορσης και Κιρκάδιοι Ρυθμοί.

13) Αγγλική ορολογία

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Συνοπτική Φυσιολογία του Ανθρώπου, Jonathan D. Kibble, Colby R. Halsey, ISBN 9789963258468, 2018, εκδόσεις: Vasiliadis Medical Books
- 2) Αρχές Παθοφυσιολογίας, Αθανάσιος Τζιούφας, Παναγιώτης Βλαχογιαννόπουλος, 2019, Ιατρικές Εκδόσεις ISBNQ 97899255633403
- 3) Φυσιολογία. Linda S. Costanzo. 4η Έκδοση, 2012. Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος.
- 4) Ganong's Ιατρική Φυσιολογία. Barrett K, Barman S, Boitano S, Brooks H. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.
- 5) Φυσιολογία του Ανθρώπου – Μηχανισμοί της Λειτουργίας του Οργανισμού. Vander A, Sherman J, Luciano D. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.

- **ANATOMIA**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΥΛΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

- 1.Βασικές γνώσεις Ιστολογίας /Εμβρυολογίας
- 2.Βασικές γνώσεις Ανατομίας - Μυοσκελετικό σύστημα (Τύποι οστών, αρθρώσεις - σύνδεσμοι - Σπονδυλική στήλη - Ισορροπία)
- 3.Νευρικό σύστημα (κύτταρα νευρικού συστήματος - Εγκέφαλος - Νωτιαίος μυελός)
- 4.Μήνιγγες - Εγκεφαλονωτιαίο υγρό - Στέλεχος - Πυρήνες Νευρικού Συστήματος
- 5.Θάλαμος - Υποθάλαμος - Υπόφυση - Δικτυωτός σχηματισμός
- 6.Οδοί των αισθήσεων - Πόνος - Πυραμидικό και Εξωπυραμидικό σύστημα
- 7.Εγκεφαλικές συζυγίες - Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα
8. Μυϊκός κάματος - Μυϊκός συντονισμός - Κατάγματα - Κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος
- Ειδικά Αισθητήρια Όργανα (Οφθαλμός - Ους)
9. Δέρμα και μαζικός αδένας (Μαστός)
- 10.Ενδοκρινείς αδένες - Νευροενδοκρινικό σύστημα (Υπόφυση - Υποθάλαμος – 11.Κωνάριο - Θυρεοειδής - Παραθυρεοειδείς - Επινεφρίδια)
- 12.Τράχηλος (Ανατομικά τρίγωνα-Αδένες: Θυρεοειδής, Παραθυρεοειδείς, Θύμος - Λεμφαδένες)
- 13.Όμος - Άνω άκρο
- 14,Ισχίο - Κάτω άκρο
- 15,Θώρακας (Θώρακας - θωρακικό τοίχωμα - Διάφραγμα)
- 16,Θώρακας (Υπεζωκότας-Μεσοθωράκιο- Τραχειστομή)
- 17.Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (ΡΙνοφάρυγγας - Λάρυγγας - Πνεύμονας - Αναπνοή)
- 18.Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (Βρόγχοι - Βρογχοσκόπηση – 19.Κυψελιδοτριχοειδική μεμβράνη)
- 20.Καρδιά - Κυκλοφορία (Αρτηρίες - Φλέβες - Ανατομικές αλλοιώσεις των Αγγείων)
- 21.Καρδιά - Κυκλοφορία (Καρδιακός μυς - Κόλποι - Κοιλίες - Περικάρδιο – 22.Ερεθισματοαγωγό Σύστημα)
- 23.Αιμοφόρο Κυκλοφορικό σύστημα - Λεμφαγγεία - Λέμφος.

- 24.Πεπτικό σύστημα (Στοματική κοιλότητα και περιεχόμενα αυτής - Γεύση -25.Κατάποση - Σιελογόνοι αδένες - Πεπτικός σωλήνας - Αδένες στομάχου και εντέρου - Ηπατικό - Χοληφόρο σύστημα)
- 26.Γεννητικό σύστημα άρρενος (Όρχεις - Επιδιδυμίδα - Προστάτης - Βολβός - ουρηθραίοι αδένες) και Γεννητικό σύστημα θήλεος (Εξωτερικά και Εσωτερικά Γεννητικά όργανα)
- 27.Πύελος - Πυελικά τοιχώματα - Κορμός – Ράχη
- 28.Πάγκρεας - Παραγάγγλια - Διάχυτο Νευροενδοκρινικό σύστημα - Παραγάγγλια (Καρωτιδικό - Αορτικό σωματίο)
- 29.Ουροποιητικό σύστημα (Νεφρώνας - Αγγειώδες σπείραμα - Σωληναριακό και Αθροιστικό σύστημα)
- 30.Αγγλική ορολογία

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ανατομία - Φυσιολογία για Νοσηλευτές, Watson, 12η Έκδοση, ΛΑΓΟΣ, 2007, ISBN: 9789607875365
2. Ανατομία του ανθρώπου, Anne M. Gilroy, 2019, εκδότης Κωνσταντάρας, ISBN: 9789606080272
3. Ανατομική του Ανθρώπου – Δομή και Λειτουργία. ΜπαλτόπουλοςΠ. 1ηΈκδοση, 2003. Broken. Publishers LTD.
4. Εγχειρίδιο Περιγραφικής Ανατομικής. Platzner, Fritsch, Kuhnel, Kahle, Frotscher. 2^η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.

Η κατάταξη των παρακάτω υποψηφίων θα πραγματοποιείται :

1. Για τους απόφοιτους Α.Ε.Ι , Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α) , Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ΤΕΙ και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., πτυχιούχων ιδρυμάτων της αλλοδαπής που είναι ενταγμένα στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της Αλλοδαπής του (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π) του άρθρου 304 του Ν.4957/2022, Των πτυχιούχων παραρτημάτων Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, των κατόχων πτυχίων Ανώτερων Σχολών διετούς και υπερδιετούς κύκλου σπουδών αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και άλλων Υπουργείων θα καταταχθούν στο **τέταρτο (4^ο)** εξάμηνο Σπουδών και η φοίτησή τους θα αρχίζει από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους . Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση μαθημάτων στα οποία και εξετάστηκαν για την κατάταξη τους. Επίσης με Απόφαση της Συνέλευσης δίνεται το δικαίωμα απαλλαγής από μαθήματα (κατόπιν αίτησης τους) τα οποία σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών κρίνεται ότι διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης και εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής. Σε περίπτωση που δεν αναγνωριστούν μαθήματα από τις προηγούμενες σπουδές τους θα εγγράφονται στο 4^ο εξάμηνο σπουδών και θα χρωστούν τα μαθήματα του 1^{ου}, 2^{ου}, και 3^{ου} εξαμήνου σπουδών.
2. Για τους αποφοίτους Ι.Ε.Κ. και Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας, **στο δεύτερο 2ο** εξάμηνο και η φοίτησή τους θα αρχίσει από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. Έτους. Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση μαθημάτων στα οποία και εξετάστηκαν για την κατάταξη τους.

3. Ως προς τα αποδεκτά πτυχία για τους αποφοίτους Ι.Ε.Κ. και Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας ισχύουν όσα είχαν εγκριθεί με την υπ αριθμ. 17^η/ 7-06-2023 Απόφαση Συνέλευσης Τμήματος (θέμα 7).

Η Ασκούσα Αρμοδιότητες Πρύτανη

**Σοφία Ζυγά
Καθηγήτρια**

